

**PUHE VALISTUSTYÖNTEKIJÄIN
I YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA ³³
ELOKUUN 28 pnä 1918**

(Saliin saapuu toveri Lenin, kaikki nousevat seisomaan. Myrskyisiä ja kauan kestäviä suosionosoituksia.) Toverit! Me elämme kriittisintä, tärkeintä ja mielenkiintoisinta historiallista aikaa — sosialistisen maailmanvallankumouksen kasvun aikaa. Nyt selviää jopa niillekin, jotka ovat olleet kaukana sosialistisista teorioista ja ennakkonäkemyksistä, että tämä sota ei lopu siten kuin se alkoi, t.s. tavallisella rauhan solmimisella vanhojen imperialististen hallitusten kesken. Venäjän vallankumous on osoittanut, että sota johtaa kiertämättömästi koko kapitalistisen yhteiskunnan luhistumiseen ja muuttuu työtätekevien sodaksi riistäjiä vastaan. Tämä on Venäjän vallankumouksen merkitys.

Vaikka tiellämme on suuria vaikeuksia, vaikka kaikissa maissa koetetaan tuhlata kymmeniä miljoonia Venäjän vallankumouksen panetteluun ja parjaamiseen, koko maailman työväenluokka tuntee, että Venäjän vallankumous on koko työväenluokan oma asia. Sen sodan ohessa, jota yksi imperialistiryhmä käy toista vastaan, syttyy kaikkialla sota, jonka Venäjän vallankumouksen esimerkin innostama työväenluokka julistaa oman maansa porvaristolle. Kaikki merkit viittaavat siihen, että Itävalta ja Italia elävät vallankumouksen aattoa, vanha järjestelmä lahoaa näissä maissa nopeasti. Sama prosessi, vaikkakin hieman toisenlaisena ja vähemmän näkyvänä, on käynnissä lujemmissa ja kestävämmissä valtioissa kuten Saksassa, Englannissa ja Ranskassa. Kapitalistisen järjestelmän ja kapitalististen sotien häviäminen on väistämätön. Saksan imperialistit eivät ole kyenneet tukahduttamaan sosialistista vallankumousta.

Vallankumouksen kukistaminen punaisessa Latviassa, Suomessa ja Ukrainassa aiheutti Saksan armeijan rappeutumisen. Saksan tappio Länsirintamalla johtui huomattavalta osaltaan siitä, että vanhaa armeijaa ei Saksassa enää ole. Se mistä saksalaiset diplomaatit puhuivat puoliksi piloillaan — saksalaisten sotamiesten „venäläistyminen” — ei olekaan enää pilapuhetta, vaan heille katkera totuus. Protestimieliä leviää, „petturuus” on muodostumassa tavanomaiseksi ilmiöksi Saksan armeijassa. Toisaalta Englanti ja Ranska ponnistavat viimeisetkin voimansa säilyttääkseen asemansa. Ne karkaavat Venäjän tasavallan kimppuun ja jännittävät kapitalismin kieliä niin kireälle, että ne alkavat jo katkeilla. Työväenjoukkojen mielialassa on porvarillistenkin lehtien tunnustuksen mukaan tapahtunut epäilemätön käänne: Ranskassa „isänmaanpuolustus”-aate ei saa enää kannatusta, Englannin työväenluokka sanoutuu irti „linnarauhasta”. Se merkitsee, että Englannin ja Ranskan imperialistit ovat lyöneet pöytään viimeisen korttinsa — ja me sanomme ehdottoman varmoina, että tuo kortti kaadetaan. (Myrskyisiä suosionosoituksia.) Vaikka tietyt ryhmät kirkuvatkin, että bolshevikit nojaavat vähemmistöön, niin niiden on silti tunnustettava, ettei niillä ole Venäjällä sisäisiä voimia kyetäkseen taistelemaan bolshevikkeja vastaan, ja niiden on pakko turvautua ulkomaiseen apuun. Ranskan ja Englannin työväenluokka on näin ollen pakotettu osallistumaan ilmeiseen valloitus-sotaan, jonka päämääränä on Venäjän vallankumouksen tukahduttaminen. Tämä merkitsee, että englantilais-ranskalainen imperialismi ja niin muodoin myös koko maailman imperialismi on henkihieverissä. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

Niin vaikeaa kuin maan saattaminen uudelleen sotatilaan onkin ollut, koska kansa itse teki lopun sodasta ja itse hajotti vanhan armeijan, niin vaikeaa kuin armeijan järjestäminen kärkevän kansalaissodan kuluksa onkin ollut, me olemme selviytyneet kaikista vaikeuksista. Armeija on muodostettu ja voitto tshekkoslovakeista, valkokaartilaisista, tilanherroista, kapitalisteista ja kulakeista on taattu. (Myrskyisiä suosionosoituksia.) Työtaitekevät joukot käsittävät, että ne eivät käy sotaa vähäisen kapitalistiryhmän etujen puolesta, vaan oman asiansa puolesta. Venäjän työläiset ja talonpojat ovat ensi kerran päässeet

itse määräämään tehtaista ja maasta, ja tämä kokemus ei ole voinut mennä jälkeä jättämättä. Armeijamme on kokoonpantu valioaineiksista, valveutuneista talonpojista ja työläisistä. Jokainen on rintamalle mennessään tietoinen siitä, että hän taistelee Venäjän vallankumouksen sekä myös koko kansainvälisen vallankumouksen kohtalosta, sillä me voimme nyt olla varmoja siitä, että Venäjän vallankumous on vain esikuva, vain ensi askel niiden vallankumousten sarjassa, joihin sota kiertämättömästi päättyy.

Kansanvalistus muodostaa elimellisen osan siinä taistelussa, jota nyt käymme. Me voimme asettaa ulkokultaisuuden ja valheen vastapainoksi täydellisen ja avoimen totuuden. Sota on osoittanut havainnollisesti, mitä merkitsee „enemmistön tahto”, jota porvaristo käytti kilpenään, sota on osoittanut, että kourallinen plutokraatteja vetää omien etujensa tähden kansoja verilöylyyn. Usko, että porvarillinen demokratia palvelee enemmistöä, on nyt järkkynyt lopullisesti. Meidän Perustuslakimme, meidän Neuvostomme, jotka olivat Euroopalle uutuuksia, mutta ovat meille ymmärrettäviä jo vuoden 1905 vallankumouksen kokemuksesta, vaikuttavat mitä parhaimpina agitaatio- ja propagandaesimerkkinä, joka paljastaa täydellisesti porvarillisen demokratismin valheellisuuden ja ulkokultaisuuden. Me olemme avoimesti julistaneet työtätekevien ja riistettyjen ylivallan — siinä on voimamme ja voittamattomuutemme lähde.

Kansanvalistuksen laita on aivan sama: mitä sivistyneempi porvarillinen valtio oli, sitä hienostuneemmin se valehteli väittäen, että koulu voi pysyä politiikan ulkopuolella ja palvella koko yhteiskuntaa.

Todellisuudessa koko koululaitoksesta tehtiin porvariston luokkaherruuden välikappale, se oli kauttaaltaan porvarillisen kastihengen läpitunkema, sen tarkoituksena oli toimittaa kapitalisteille nöyriä palvelijoita ja kunnon työmiehiä. Sota on osoittanut, kuinka nykyajan tekniikan ihmeiden avulla tuhotaan miljoonia työläisiä ja hankitaan määrättömiä rikkauksia sodasta hyötyville kapitalisteille. Sodan selkäranka on murtunut, koska me paljastimme heidän valheensa asettamalla sen vastapainoksi totuuden. Me sanomme: tehtävänäme koulutyön alalla on sama taistelu porvariston kukistamiseksi; me julistamme avoimesti, että elämän ulkopuolella, politiikan ulkopuolella oleva koulu on

valhetta ja ulkokultaisuutta. Mitä on ollut vanhan porvarillisen kulttuurin sivistyneimpien edustajien julistama sabotaasi? Sabotaasi on osoittanut havainnollisemmin kuin mikään agitaattori, kuin kaikki puheemme ja tuhannet kirjasemme, että nuo henkilöt pitävät tietoutta monopoliin ja tekevät siitä niin sanottuun „alhaisoon” saamansa herruuden välikappaleen. He ovat käyttäneet hyväkseen sivistystään torpedoidakseen sosialistisen rakennustyön ja vastustaneet avoimesti työtätekeviä joukkoja.

Venäjän työläiset ja talonpojat ovat saaneet lopullisen kasvatuksensa vallankumouksellisessa taistelussa. He ovat havainneet, että vain meidän järjestelmämme antaa heille todellisen ylivallan, he ovat vakuuttuneet siitä, että valtiolta tulee kokonaan ja täydellisesti työläisten ja maaseudun köyhien avuksi, jotta he kykenisivät murtamaan lopullisesti kulakkien, tilanherrojen ja kapitalistien vastarinnan.

Työtätekevät pyrkivät tietoon, koska he tarvitsevat sitä voittaakseen. Yhdeksän kymmenesosaa työtätekevästä joukoista on ymmärtänyt, että tieto on niiden ase vapaustaistelussa, että niiden epäonnistumiset johtuvat sivistyksen puutteesta ja että niistä itsestään riippuu nyt se, että todella kaikki pääsisivät osallisiksi valistuksesta. Meidän asiamme onnistumisen takaa se, että joukot itse ovat ryhtyneet rakentamaan uutta, sosialistista Venäjää. Joukot ottavat oppia omasta kokemuksestaan, omista epäonnistumisistaan ja erehdyksistään, ne näkevät, kuinka välttämätöntä valistus on niiden käymän taistelun viemiseksi voittoisaan loppuun. Monien laitosten näennäisestä hajoamisesta ja sabotoivan sivistyneistön riemusta huolimatta me näemme, että taistelun kokemus on opettanut joukot ottamaan kohtalonsa omiin käsiinsä. Kaikki, jotka ovat myötämielisiä kansalle teoissa eivätkä sanoissa, opettajakunnan parhaimmisto, tulevat avuksi,— ja tässä on meillä varma tae siitä, että sosialismin asia voittaa. (S u o s i o n o s o i t u s t e n m y r s k y.)

Lyhyt selostus

julkaistu elokuun 29 p:nä 1918

„Vetshernije Izvestija

Moskovskogo Soveta” lehden 35. n:ossa

Kokonaisuudessaan julkaistu ensi kerran

v. 1919 kirjassa

„Vallstustyöntekijän I yleisvenäläisen

edustajakokouksen pöytäkirjat”.

Moskova

Julkaistaan

kirjan tekstin mukaan